

Opfølgende tilsyn i Børnehuset Silergård

Baggrund

Der blev 30. april 2024 foretaget ordinært pædagogisk tilsyn i Børnehuset Silergård.

Tilsynet viste, at der var god kvalitet i relationsarbejdet og i arbejdet med leg og aktivitet. I tilsynet blev de fysiske læringsmiljøer scoret lavere, hvorfor de fysiske læringsmiljøer var et af de to indsatsområder i Silergårds handleplan. Det andet indsatsområde handlede om at have fokus på kommunens børnesyn og børne- og ungepolitik og sikre, at nye medarbejdere klædes fagligt på til den pædagogiske opgave i Silergård. Dette indsatsområde blev til på grund af de mange nye og midlertidige personaler, der var i Silergård grundet flere barsler og langtidssygd.

Baggrunden for nærværende og opfølgende tilsyn er bekymring for kvaliteten i Børnehuset Silergård grundet forældrehenvendelser, stor personaleomsætning, manglende tværfagligt samarbejde samt opfølgning på indsatsområder fra sidste tilsyn i 2024, da indsatsområderne har været gentagende over flere tilsynsperioder.

Det opfølgende tilsyn blev foretaget af pædagogisk konsulent Christina Welsien og udviklingskonsulent Helene Malm. Tilsynet blev gennemført mandag d. 24. november fra kl. 8-12.

På baggrund af dette notat inviteres ledelsesteamet af Børnehuset Silergård til møde om observationer fra tilsynet samt det videre udviklingsarbejde.

Observationer d. 24. november 2025 i relation til indsatsområder

Tilsynet viser, at børnehuset skal arbejde med at styrke kvaliteten ift. følgende tre indsatsområder:

1. Fysiske omgivelser
2. Vokseninitierede lege og aktiviteter samt understøttelse af børnenes leg
3. Personalets relationskompetence

Tilsynet viser, at der er behov for at styrke de fysiske læringsmiljøer i både vuggestuen og børnehaven. Indsatsområderne vedrørende vokseninitierede lege og aktiviteter og understøttelse af børns leg samt personalets relationskompetence skal især styrkes i børnehaven.

Fysiske omgivelser

Indretningen af de fysiske omgivelser har stor betydning for børnenes muligheder for at danne erfaringer og for det sociale liv i børnefællesskaberne og dermed for børnenes udvikling og læring.

Det er gennemgående for hele huset og på alle stuerne, at der skal etableres tydelige lege- og læringszoner for børnene. Legezonerne skal klargøres til leg ved for eksempel at opstille legetøj, så det fremstår indbydende og inviterende for børnene. Etableringen af legezonerne bør ligeledes tage udgangspunkt i den aktuelle børnegruppens behov.

Især på de to børnehavestuer er der et påtrængende behov for indretning og invitation til leg, aktiviteter og andre former for gode læringsoplevelser. På ingen af disse stuer er der indrettet rum i rummet eller andre former for afskærmning af børnenes leg. Der er ikke gjort klar til leg ved at stille

legetøjet indbydende frem for børnene. Eksempelvis har begge stuer legekøkkener samt dukke- og barbiehus, men der er ingen kopper, pander, bestik og andet service samt forskelligt madlegetøj i legekøkkenerne til at understøtte børnenes lege, og dukke- og barbieting ligger rodet sammen i kasser.

Generelt roder der mange steder med legetøj på hylderne, i reolerne, i vindueskarmene og i tilfældige kasser. Derudover virker stuerne slidte og trænger til maling og almindeligt vedligehold. Begge stuer i børnehaven og børnehavens alrum er indrettet med for mange borde – faktisk så mange - at tre af bordene i alrummet bliver stolet op før frokost, da de er i overskud i forhold til pladser. Det anbefales, at overskydende borde kasseres, så der bliver gulvplads ledig til indretning af gode lege- og aktivitetszoner.

På begge stuer i børnehaven er der store og små reoler med legetøjskasser. Ved at rykke reolerne fri fra væggen og ud i rummet kunne der meget nemt skabes flere afskærmede legezoner på stuerne. Man kunne ligeledes overveje at skabe flere 'tomme rum' i reolen, hvor man indrettede små indbydende tematiserede legezoner.

Biblioteket i alrummet har flere gode bøger, som med fordel kunne komme ud og leve på stuerne. Under det opfølgende tilsyn i børnehaven kunne det ikke observeres, at voksne tog initiativ til at samle nogle børn omkring læsning af bøger.

Det gælder generelt for både vuggestuen og børnehaven, at børnene mangler adgang til lækre og indbydende bøger. De skal ind på stuerne, og for vuggestuens vedkommende, ned i børnehøjde. Ligesom der er et behov for at udvikle på det alment sproglige læringsmiljø.

Observationerne i det opfølgende tilsyn viser dog, at børnene generelt er fantasifulde og gode til at lege. Flere af børnene er selvhjulpne forstået på den måde, at de selv finder legetøjet frem til deres lege og selv går i gang med at bygge legene op.

I vuggestuen anbefales det ligeledes, at der arbejdes med børnenes lege- og læringszoner. Her kan kun observeres meget få afskærmninger – rum i rummet og legezonerne fremstår ikke tydelige, tematiserede eller indbydende. Alt for meget legetøj er placeret uden for børnenes rækkevidde, og vuggestuens vægpynt hænger meget højt, så børnene har ingen mulighed for at orientere sig relevant i det. Det vil sige, at det i højere grad bliver støj for børnenes øjne.

Vokseninitieret lege og aktiviteter samt understøttelse af børnenes leg

I børnehaven observeres mange børn i leg. Der er både rollelege, konstruktionslege, leg med fysisk udfoldelse og mere rolige lege. Mange af børnene i Silergård har gode legekompeterencer og er i leg over længere tid til trods for, at de fysiske lege- og læringsmiljøer ikke er tydelige eller inviterer til leg.

Aktivitetstilbuddene hele formiddagen virker tilfældige og er på børnenes foranledning perleplader og tegning med tusser. Aktiviteterne er uden aktiv voksendeltagelse, og de voksne er også her passive observerende.

Det anbefales, at der skabes en ligevægt mellem børneinitierede og vokseninitierede lege og aktiviteter med fokus på aktiv voksendeltagelse i både lege og aktiviteter.

Det samme gentager sig på legepladsen efter frokost. Her kan de tilsynsførende observere, at det er børnenes stærke legekompeterencer, der igen er omdrejningspunktet.

De tilsynsførende kan hele formiddagen se eksempler på børn, hvis leg bliver afbrudt på grund af, at de skal rydde op, eller hvis leg bliver forstyrret, da der ikke er skabt et lege- og læringsmiljø, hvor der er plads at kunne lege uforstyrret.

Der skal derudover være en opmærksomhed på leg i pudrummet, hvor børnene er uden opsyn. Vi observerede, at der var mange børn i pudrummet på én gang samt mange puder, og risiko for ulykker. Der er behov for, at personalet genbesøger, hvad dette pudrum skal kunne, og eventuelt indrette det anderledes.

I børnehavergrupperne holdes der samling inden frokost. Samlingerne bærer præg af at være skolificeret. Samlingerne både i gruppe 1 og 2 bærer præg af mange irettesættelser. De tilsynsførende konsulenter anbefaler, at samlingen deles op i mindre grupper med plads til mere dialog mellem børnene samt løbende fysisk aktivitet i form af sang- og bevægelseslege, samt at samlingen kortes ned. Det kan også overvejes, om det er meningsfuldt at have samling inden frokost, hvor børnene er sultne. Derudover skal der være et fokus på, hvad personalets intention med samlingen er og have fokus på børneperspektivet i samlingen – hvad er børnene aktuelt optagede af, arbejdes der med et tema el.lign.

Sidst skal der være en opmærksomhed på ventetid i overgangen fra formiddagsaktiviteter til frokost. Eksempelvis skulle børnene i gruppe 2 sidde i et "ventetog", hvor de skulle vente på, at alle havde vasket hænder, hvorefter de skulle sætte sig ved bordene og vente igen til alle sad ned. Denne overgang kunne med fordel organiseres anderledes, så ventetiden for børnene mindskes – også set i lyset af, der forinden er en længere samling, hvor de også har skulle sidde stille.

I vuggestuen observeredes samling om morgenen. Børnene sidder alle ved bordene, og der spises frugt og synges sange. Der er et tydeligt fokus på efterår, der synes sange med artefakter, der understøtter børnenes sproglige udvikling og børnene er med til at vælge sangene.

I den ene gruppe tales der med børnene om, at vuggestuen skal på juletræstur dagen efter. Det er dog ikke alle børn, der skal med, og det er svært for de små børn at forstå noget, som de skal i morgen. Der skal være en opmærksomhed på, om dialogen med børnene er aldersrelevant i forhold til børnenes forståelse af tid og deltagelse i aktiviteter.

I den anden vuggestuegruppe læses der aldersrelevante bøger med figurer til at understøtte teksten, men alt pakkes væk igen og stilles op på en hylde. Her kunne man overveje, om ikke børnene kunne lege med figurer efterfølgende med understøttelse fra en voksen.

Personalet i vuggestuen skal overveje, om samlingen skal holdes ved bordene, da det begrænser børnenes bevægelsesfrihed. Samlingerne i begge vuggestuegrupper varede lang tid, og derfor kan de med fordel foregå på gulvet, hvor børnene i højere grad kan bevæge sig og bruge sit kropssprog til at kommunikere.

Under frokostmåltidet bør der arbejdes med børnenes selvhjulpethed, således at børnene selv får lov at smøre deres rugbrødsmad, hælde vand op osv.

Personalets relationskompetence, herunder relationen mellem voksen og barn samt personalets støtte til børnenes indbyrdes relationer og venskaber

I børnehaven ses der generelt personale, der er passive i deres relationsarbejde. Der er mangler dialog, mimik, kram og øjenkontakt (sensitivitet), der kan styrke tilknytningen.

Der er usikkerhed om, hvorvidt alle børn ses og får opmærksomhed, og om børn i udsatte positioner understøttes tilstrækkeligt til at indgå i børnefællesskaberne. I det personalet ikke deltager i børnenes leg, kommer de ikke tæt på børnene, og der ses derved ikke nærværende og udviklende samspil mellem børn og voksne.

Hvad angår understøttelse til børnenes indbyrdes relationer var der en del eksempler på børn, der havde brug for hjælp til deres leg og indbyrdes relation efter konflikt. Denne hjælp fik de ikke. Her er der eksempel på, at den voksne siger til barnet: "sig til de andre, at du gerne må være med i legen, for det har jeg sagt". Derefter går den voksne videre. Det vil sige, at barnet efterlades selv med ansvaret til at gå tilbage til legen og prøve at være med, og den voksne tager ikke ansvar for at hjælpe barnet tilbage i legen og tilbage i fællesskabet. Personalet er ikke tæt nok på børnenes leg til at kunne understøtte børnenes deltagelsesmuligheder og børnefællesskabet.

I forhold til dagens rutiner virker det som om, at det handler om at få eksekveret dem hurtigst mulig og med fokus på disciplin fremfor nærvær, samvær og læring. De tilsynsførende oplever, at det pædagogiske personale mangler nysgerrighed på børnene og på deres perspektiver.

De tilsynsførende konsulenter anbefaler, at der arbejdes (videre) med indsatsområde 2 fra sidste tilsyn, hvor der er fokus på børnesyn, pædagogisk afstemthed, rød tråd og børne- og ungepolitikken. Dog anbefales det også, at dette arbejde især kobles op på at få styrket personalets relationskompetencer med udgangspunkt i børns leg, børneperspektivet og hvordan de kan tage ansvar for børnefællesskaberne.

I vuggestuen er personalet generelt søde, imødekommende og omsorgsfulde, og der ses kram og smil. Der skal være fokus på at kommunikere aldersrelevant, og at samtalerne ikke bliver for abstrakte i tid.

Derudover skal der være fokus på at oversætte intentioner bag børnenes handlinger, idet der ses eksempler på irettesættelser i samlingerne. Eksempelvis tager et barn en banan fra en anden. Her bliver barnet irettesat om, at hun ikke må tage bananen fra barnet ved siden af, og at hun kan få sin egen banan. I dette eksempel kunne personalet med fordel have oversat hendes handlinger til være mere sulten, og undgået irettesættelsen.

Resultatet af det opfølgende tilsyn

Det samlede resultat af det opfølgende tilsyn viser, at kvaliteten i Børnehuset Silergård, i særdeleshed i børnehaven er utilstrækkelig, og der er bekymring for kvaliteten i både de fysiske læringsmiljøer, i lege og aktiviteter og i relationerne mellem børn og voksne.

Det betyder, at børnehuset Silergård nu er i skærpet tilsyn. Bekymringen for kvaliteten er størst i børnehaven, men børnehuset som helhed har behov for fokus på de fysiske læringsmiljøer samt børneperspektivet i leg og aktiviteter.

Påbud

- Der skal igangsættes en udviklingsproces for at få etableret nogle gode fysiske lege- og læringsmiljøer især i børnehaven. Der er på nuværende tidspunkt ingen tydelige legezoner eller rum i rum, hvorfor der skal handles hurtigt på at få dette etableret.
- Der skal indkaldes til tværfaglige møder for det næste halve år fra januar – juni 2026.

- Der skal udføres sprogtrappevurderinger, hvis dette ikke er gjort. Hvis Silergård har sprogtrappevurderinger liggende fysisk skal disse indføres i Hjernen og Hjertet, og der skal foretages relevante sprogvurderinger.
- Samlingerne i børnehaven skal foregå i mindre grupper, og der skal laves en plan for indhold med fokus på børneperspektiv og med fokus på dialog mellem børnene og mellem børn/voksne. Spørgsmål som der kun kan svares rigtigt eller forkert på skal minimeres.
- Samling i vuggestuen skal foregå på gulvet.
- Der skal være en fast vokseninitieret aktivitet på legepladsen i pausestunden, herunder fokus på, om pauser organiseres hensigtsmæssigt.
- Værkstedet skal åbnes og bruges hver dag, og ledelsen skal følge op på at det bliver brugt.
- Faste pædagoger eller ledelsen skal påtage sig at introducere, guide og vejlede de vikarer, der er i huset. Ledelsen skal udpege eller selv tage ansvaret.
- Puderummets funktion skal gentænkes, og risiko for ulykker mindskes.
- Der skal laves en proces for en omorganisering af den vuggestuegruppe, der på nuværende tidspunkt er under ombygning for at få sammenkædet vuggestue og børnehave mere sammen.
- Der skal igangsættes en proces med fokus på at opkvalificere relationskompetencerne i børnehaven.
- Det almene sproglige læringsmiljø skal træde tydeligere frem eventuelt med hjælp fra Silergårds tilknyttede logopæd. Sprogvejlederen skal lave konkrete aktiviteter i biblioteket og få sparring fra logopæd.
- Formiddagen skal organiseres således, at børn og voksne fordeler sig mere hensigtsmæssigt i rummene, og der skal være forskellige aktivitetstilbud til børnene. Der skal skabes en ligevægt mellem børneinitierede og vokseninitierede lege og aktiviteter med fokus på aktiv voksendeltagelse i både lege og aktiviteter.